

Szerkesztőség:

II-ik kerület 460. házszám
hová a lap szellemi részét
illető közlemények külföldiek.

Kéziratok vissza nem
adatnak.

ABONY

Kiadóhivatal:

SZERDAHELYI JÁNOS
könyvnyomdája, hová az
előfizetési pénzek, a hirde-
tések és ezeknek díjai, va-
lamint a felszólamlások külföldiek.

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI LAP. — MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési díj:

Helyben házhoz hordva és vidékre küldve egész évre 8 korona, fél évre 4 korona, negyed évre 2 korona. Egyes szám ára 16 fillér.

Felelős szerkesztő:
TEMESKÖZY GERZSON.

Főmunkatársak:
VEVERÁN ISTVÁN. VÉLI MIKSA.
Kiadótulajdonos: SZERDAHELYI JÁNOS.

Hirdetmények,

nyiltterek, valamint hirdetési díjak, közvetlen a kiadóhivatalhoz küldendők. Nyilttér scra 1 korona.

Választás.

E hónap 9-én, fényvel és pompával rekesztette be a magyarok királya a magyar országgyűlést s ezzel megindulnak a választások az egész országban.

Aki a haza sorsát szíven viseli, (s melyik magyar ember ne tenné ezt?) érdeklődéssel tekint a legközelebbi képviselő választások elé.

Ez az érdeklődés fokozottabb most, a midőn a választások oly kormány alatt történnek, melynek elnöke kijelentette a kormány élére való jutásakor, hogy tiszta kézzel, becsületos szándékkal, a jog, törvény és igazság hármasságával kívánja ez országot kormányozni.

Szép, magasztos jelszavak, melyeknek a mostani választások fognak erős alapot nyújtani, azokat szankcionálni.

Bübbajos szent igék, melyek végig hangzanak széles e hazán.

És hogy a kormányelnök komolyan fogja föl e kijelentést, megmutatta azzal, hogy a kormányzás nehéz munkájában maga mellé vette munkatársul Gulner Gyulát, kerületünk végtelenül szeretett és tisztelt volt országgyűlési képviselőjét, a hazaszeretnek e

fenkölt lelkü apostolatát, a munkának erős emberét, a visszaélések szigorú bíróját, választó kerülete népének atyailag szerető gondos polgártársát.

A jobb jövő reményét, a társadalmi és politikai élet és erkölcsök megtisztulásának reményét ébresztette fel a mostani kormány azáltal, hogy elnöke ily kiváló munkásságú férfit, mint Gulner Gyula emelt a sok dicsőséggel, de nehéz munkával is járó államtitkári polczra.

Társadalmunk, mely még arany szín, tiszta magyar, mely hazájáért életét és vérért, véres verejtékének gyümölcseit mindenkör örömmel áldozta, s melynek a költő szava: „Áldjon vagy verjen sors keze, itt élned s haldnod kell!“ örök szentségként lebeg szemei előtt, szívébe van bevésve; meg is érdemelte ezt a derűt, melyet egy hazafias kormány működésében helyezett bizalom keltett.

Tőlünk, Abony választó kerületének választó polgáraitól függ, hogy ez a derű tartós legyen, hogy melege meg hozza nekünk reményeink teljesülését, társadalmunk egységét s annak az egységes munkálkodásnak várva várt gyümölcseit.

Az országgyűlés feloszlatásával kezünkbe száll alkotmányos életünk legszentebb

joga, melylyel minden választó polgár befolyást gyakorol a haza sorsának intézésére, részt vesz politikánk irányításában, törvényeink alkotásában, a nemzet nagyságára való törekvés munkájában.

Választunk!

A ki e kerületnek, a ki e városnak böldegulását, javát, — a haza, a nemzet nagy érdekeit szem előtt tartva, a kicsinyes érdekek és szempontok mellőzésével, — szolgálni akarja és a ki önzetlenül igyekezik azon közügyre munkálkodni, hogy e város, e kerület társadalmi egysége megalkottassék hogy ezen társadalmi egységben szellemi és anyagi erőnk megizmosodjék, — azok előtt csak egy cél, egy akarat lebeghet:

Gulner Gyula államtitkárnak, az abonyi választó kerület országgyűlési képviselőjévé egyhangúlag leendő megválasztása.

Azok előtt a nagyérdemek előtt, melyek volt országgyűlési képviselőnk diszitik, el kell némulnia minden politikai pártszenvédélynek, szívünkbe, lelkünkbe csak ez az egy érzés, ajkunkra csak ez az egy szózat jöhet:

Éljen Gulner Gyula, országgyűlési képviselőnk! **T.**

TÁROZZA.

Milyen volt a kurucz asszony.

Sötét csillagos éjszaka.

Rákóczy a Tisza tulsó partján táborozott, míg a labancz-sereg a császári sereggel szövetkezve már Füzes-Abony felé járt. Az őrtüzek itt-ott égtek, a tábor pihent. Csak a fejedelem volt ébren sátorában. Nagy tervekkel foglalkozott.

De im egy poros alak lép be két testőr kíséretében. Megáll a sátor ajtajánál, meghajtja fejét.

A fejedelem int neki:

— Mi hir Diósy szógám? — kérdi Rákóczy.

— Nagyságos fejedelem! (Akkor még a fejedelem nagyságos volt.) A császári sereg egy napi járásra van. Olyan nagy a tömege, hogy mértföldre reng alatta a föld. Olyan csata lesz ebből, nagyságos fejedelem, hogy az én paraszteszem belebolondulna, ha csak elképzelni is akar-nám. Sokan vannak rettenetes sokan.

— Jól van, szógám. — Mohetsz. Készüljünk, Beresényi és Bezerédj hadnagyaimat hívjátok ide tüstént.

Rövid idő multán együtt van az egész tanács.

Rakodeczay hadnagy föláll s kérést intéz a tanácsához:

— Nemes és vitézlő fejedelem, nemkülönbén vitéz atyafiam! Nem szívem kívánsága szerint bár, de kéntelen kelletlen bé kell vallanom, hogy hívséges asszonyom Föti Erzsébet, a csaták zajába óhajt követni. Vitézlő fejedelem engedd meg tehát

— Az asszonyod tüzhelynél maradjon — mond a fejedelem. Nem asszonyokról beszélünk most, hívséges szógám, de nagy dolgokkal kell most foglalkoznunk.

Rákóczy szózáttal fordult vezéreihez, lelkükre kötvén az önfeláldozást, a haza ügyét. Azok ujra felesküdték és a tanácskozás után Mária Boldogasszonyhoz fordultak, hogy védje meg a szabadság zászlaját.

Rakodeczay ifjú feleségéhez lovagolt a ki Poroslón lakott. Előadta, hogy a fejedelem nem engedi az asszonyokat a „csaták zajába.“

— Hát azt hiszed — kiáltott a nő — hogy eltudnálak hagyni a veszélyben? És én nyugton lehetnék itthon míg te szembeszállsz ezer halállal? Tudok-e élni nélküled? Én szerelmem, ha az Isten úgy akarja, ott akarok lenni vepső percednél. Inkább elesem veled együtt, semhogy nélküled éljek és viseljem az özvegyi fátyolt.

Rakodeczay hadnagy csak nézte, nézte szerető nejét, szépséges tekintetét, melyből kiáradt a lelkesedés, a hitvesi szeretet, önfeláldozás. A kemény lovag térdre esett a felesége előtt s csókokkal borította kezét, arcát, szemét.

— Feküdj le nyoszolyádba; pihenj édesem. Én pedig mielőtt nyugodni térek jelentést teszek a fejedelemnek.

Elbúcsúzott nejétől; de ebben a búcsúzásban a fájdalom, bánat s keserűség vegyült.

Rakodeczay hadnagy lóra kapván elvágtatott.

Pirosuló hajnal derengett a láthatáron, mit néhez, sűrű köd fátyolozott. Az ellenség a sűrű ködfátyol leple alatt majdnem észrevétlenül közeledett, de készen várta ám Rákóczy tábora.

Délfelé már csatarendben állottak és a harcosok arcán már ott égett a lelkesedés tüze, a harci lárma mindinkább terjed. Végre felhangzik a nehezen várt kiáltás.

— Vitézek! Fegyverre!

Rákóczy hangja az s mielőtt a csatát megkezdette volna, lelkesítő beszédet mond katonáihoz, im it rebeg Mária Boldogasszony trónusához, háromszor megcsókolta azt a zászlót, melyre arany betűkkel van ráírva: „A hazáért, a haza szabadságáért.“*)

De im porfelhő kerekedik s fehér lovon, sebes vágatva egy asszony jön, karddal a kezében. Zöld selyem ruhájával játszik a szellő. Odavágtat egész előre, a hol a vezérek és tiszték állanak. A lelkesedés moraja zúg végig az ifjú és öreg harcosokon.

De nincs idő a gondolkozásra. Az összeütkezés, a roham e pillanatban megkezdődik, az el-

*) Ennek a zászlónak egy kis foszlánya szerkesztőségünk birtokában van.

Közgyűlés.

Folyó hó 10.-én városunk képviselőtestülete közgyűlést tartott.

Elnök a jegyzőkönyv hitelesítésére Lukács Gyula és Goldschmidt Lipót gyűl. tagokat kérte föl. Máthé József főjegyző a múlt gyűlés jegyzőkönyveiről referált. Azután az új városház terveire kitérőt pályadíj kiadása tárgyában felolvasta az államépítészeti hivatal bírálati jegyzőkönyvét (melyet már egész terjedelmében közöltünk,) az alispán végzését, mely szerint nem jöhet figyelembe díjazásra oly pályaterv, melynek előirányzata a 180.000 korona építési költséget meghaladja. Bemutatja aztán Benedikty államépítészeti főmérnököt, ki a pályá tervekre a szükséges felvilágosításokat lesz szíves megadni.

Felolvassa aztán az építési bizottság javaslatát, mely szerint abszolút becsű pályamunka nem jött be, a díjakat kiadni nem véleményezi, hanem új pályázat hirdetését javasolja.

Még a pályázati feltételeket olvasta föl s felkérte a főmérnököt véleményének előadására.

Többek kívánatára azonban előbb felolvasták a „Hungária I.” „Hungária II.” és „Petőfi” jellegű pályatervek szerzőinek pót beadványait, melyekben az államépítészeti hivatal véleményére replikáznak, az első meglehetősen humorral, a „Hungária II.” tisztelettel hivatkozik a két pályázati felhívásra, míg „Petőfi” 5% biztosítéki összeget ajánl föl, hogy 180.000 koronáért az épületet felépíti stb. és ez az ajánlata f. é. okt. 1.-éig kötelező.

Először Házy Mór mérnök szólal föl, ő a „Szerves”-t találja a legfi, yele nre méltóbbnak, mert legkisebb területet igényel s legkevesebbet felépíthető, kéri a főmérnök véleményét, hogy mennyivel kevesebbek a helyiségek s lényegesek-e a hiányzó területek.

Lukács Gyula indítványozza, hogy a „Petőfi” és „Szerves” pályatervek között osztassék meg az 1000. korona pályadíj.

Temesközy Gerzson nem akar okosabb lenni az államépítészeti hivatalnál s a szerint kívánja a díjakat kiosztani. Minthogy azonban a „Hungária II.”-t a hivatal e után azért nem ajánlja az első, 1000. kor. díjra, mert nem tartotta meg a pályázati hirdetményben előírt 1—50. léptéket, minthogy pedig kiderült, hogy két féle pályázat hirdettetett, az iránt kér a kiküldött főmérnöktől felvilágosítást, hogy ennek tudatában nem esik-e el az állam építészeti hivatalnak amaz egyetlen kifogása s nem-e az első díjra tarthat számot, mert nem akarná a községet oly komplikációba hozni, melyből költséges perek akasztatnának a község nyakába, a mely eshetőséget eleve elakarja háritani azzal, hogy a változott körülményeket figyelembe véve, a díj kiadása jól, minden körülmény figyelembe vételével megfontoltassék.

Benedikty főmérnök kijelenti, hogy miután itt

lenség irtózatot erővel ront Rákóczy csapataira. Az ágyúk bömbölnek a paripák nyeritene. Örült harcizaj támad, melynek nyomában halálhörgés kél!

A kavarodás mind nagyobb mérveket ölt. Az ellenség ereje túlnyomó. De im az asszony ott harczol a férje mellett vagdossa az ellenséget; golyó, kard elkerüli, ő pedig osztja a halált mindenfelé. A vezérekbe a harcosokba új lelkesedést önt s orozlanként harcznak. A kuruczesapatok óriási kárt csinálnak az ellenségben, melynek katonái hullnak mint a legyek. A labancvezér hátrál, parancsolnia sem kell, fut a ki merre lát.

A csata sorsa el volt döntve.

Vérvörös tekintettel nézett a nap a csataterre. Rákóczy katonái a fogoly labanczokat fűzték szijra. Rakodezay hadnagy bevágatja lovával a csatateret, nejét nem találja sehol. Kétségbeesetten kéri a vitézeket, de senkisémet látta.

Haza vágat Poroszlóra.

Neje az ablaknál ül és tépést csinál.

Rakodezay a viszontlátás örömétől egész testében remegve, fél deliriumban, könnyekkel szemében odarohan feteségéhez, annak térdét átka-rolva csak annyit tud mondani.

Kedvesem!

tudomást szerzett a kétféle pályázati felhívás publikálásáról, az állam építészeti hivatalnak a „Hungária II.” pályaterv ellen tett kifogása is elesik s így, a hivatal részéről eszközölt önzetlen, lelkiismeretes vizsgálat alapján az első díjra ajánltatik.

Még Lukács Gyula sorolt föl több kifogásokat ezen terv ellen, a beosztás tekintetében, mire aztán hosszú két órás vita indult meg a tervek fölött, melyben élénk részt vett Házy Mór a „Szerves” pályaterv mellett. Közbe polgári egybekelés is megzavarta a gyűlést, mely időre az elfüggesztetett.

A gyűlés újbóli megnyitása után tovább folyt az eszmecsere, nt. Szánthó Elek hosszabban érvelt az államépítészeti hivatal álláspontja mellett; végül úgy határozott a gyűlés, hogy a „Petőfi” és „Szerves” között megosztatik az 1000. kor. első díj, ha ehhez a tervezők hozzá járulnak, a „Hungária II.” pedig megvásároltatik, épen úgy, mint azt az államépítészeti hivatal javasolta. Együttal pedig az állam építészeti hivatal azon tisztviselőinek, akik a pályaműveket megvizsgálták a közgyűlés jegyzőkönyvi köszönetet mond s az illetőknek tiszteletdíj 10 drb. 20 koronás aranyat utalványoz.

Ezekután a polgári iskola részére vásárolandó telek ügyére tértek át. Felolvasták az iskolaszék javaslatát, amely szerint a takarékpénztár telkének hátsó része ajánltatik megvételre.

Egyszersmind felolvasták Gulner államtitkár és iskolaszéki elnökek az alelnökhöz írott levelét, melyben tekintettel az ügy sürgősségére, beletnyugszik az iskolaszék javaslatába, de mindamellett is ismételtén kinyilatkoztatja, hogy a mostani városháza telkét tartja a legalkalmasabbnak.*)

Obláth Zsigmond ötös bizottság kiküldését javasolja, amely véleményes javaslatot tegyen a közgyűlésnek. Házy Mór elsőnek az építési tervet tartja, a telek csak második sorban jöhet kérdésbe. Végül Pap jegyző az iskolaszék javaslata mellett beszélt, azonban beszédét a közgyűlés sűrű közbeszólásokkal és ellenmondásokkal fogadta, s végül határozatba ment, hogy az iskolaszék tagjai javasoljanak más telkeket is s majd a közgyűlés kiválasztja azok közül a legalkalmasabbat.

A laktanya ubvarához egy kényszer vétel folytán szerzett fundusnak átvétele tárgyában okt. hó 16.-án tartandó közgyűlésen fog érdemleges határozat hozatni.

Végül a rendőrség szervezése került szóba, amely tárgynál Szabolcsi rendőrbiztos adott felvilágosítást s kifejtette, hogy nem a rendőrelégenység kvalitása oka az előforduló aprólékos hiányoknak, hanem kevés a rendelkezése alatt álló rendőr. Javasolja 4 rendőr alkalmazását. Pap jegyző az ügy fontosságához nem épen alkalmazható kis eszinyő modorban a rendőri őrszemek nappali alkalmazását fölsőlegesnek tartja. Szerinte a rendőr őrszem csak arra való, hogy szalutálgasson.

(Ejnye ejnye jegyző úr!)

Ezzel a gyűlés véget ért.

*) Mi is — eltekintve a városkoresma helyiség kombinációjától — teljesen és föltétlenül ezen az állásponton vagyunk és maradunk. Szerk.

Iskolaszéki gyűlés.

F. hó 10.-én tartotta az iskolaszék tanár választó gyűlését, Antos Béla, megye bizottsági tag, mint törvényhatósági kiküldött elnöklete alatt.

Elnök üdvözlővén a megjelenteket, a jegyzőkönyv hitelesítésére Dr. Hirn Márton és Király János tagot; vezetésére Máthé József jegyzőt kérte föl.

Első sorban felolvastatott a pályázati hirdetmény, egy férfi és egy női tanári állásra.

A tanári állásra beadott 12 pályázat, többnyire jó, kevesebb elégséges s egy kitünő általános osztályzatú oklevelekkel, melyek felolvastattak, egyhangúlag Dudás József, volt török-szent-miklósi magán polgári iskolai igazgató választatott meg, ki is a gyűlésen megjelenén, esinos kis beszédben köszönte meg az iskolaszéknek egyhangúlag történt megválasztását s a személye iránt nyilvánult bizalmat.

Következett a tanárnő választása.

18 nő pályázott, többnyire jeles és kitünő minősítésekkel, többen képesítés nélkül.

A pályázatok felolvasása után elnök felhívja a gyűlést a választásra, fölvetvén a kérdést, hogy a nem képesítettekre kíván-e a gyűlés szavazni, mit a maga részéről nem helyeselne.

Dr. Hirn Márton iskolai gondnok kizárni óhajtotta azokat, a kik az állásra képesítve nincsenek.

Elnök erre elrendeli a szavazást a kérdés fölött.

Közbe azonban nt. Szánthó Elek állt föl szözlásra s igazat adott Dr. Hirnnek a diploma törvényben biztosított jogairól lendületes beszédben kifejtett állás pontjának, de az élet — szerinte — mást mutat. Meltányolni kell — úgymond — a diplomát, azonban jogsérelem nem követtetik el, ha most mellőzzük is azt. Majd a bibliából felhozott idézetekkel akarta bebizonyítani, hogy helyes azoknak az állás pontja, a kik nem képesített tanárnőket óhajtanak megválasztani.

Ezt aztán az elnök a törvény ide vágó és általa fölolvastott paragrafusával volt kénytelen megválasztani, úgyszintén Dr. Hirn is alaposan replikázott nt. Szánthó Elek felfogása ellen, miközben úgy kettőjük között, mint Dr. Hirn és Komáromy között fejlődött ki egy kissé éles polemia.

Élénk részt vettek a vitában Dr. Halmi, Dr. Györgyi, Máthé, ft. Lévay plebános, stb. a mely vitát — tekintettel a megváltozott körülményekre nem reprodukáljuk; egy nagy, szép küzdelme volt az egy kis csoportnak a többség ellen, a „jog, törvény és igazság” magasztos elvei mellett.

A vitának, az erős küzdelemnek a szavazás vetett véget, Saffran Rózára leszávaztak 10-en Visontay Erzsire 4-en, Császár Jolán kapott 1. szavazatot, egy tag nem szavazott.

E szerint elnök Saffran Rózát megválasztott tanárnőnek kijelentette.

A választás ellen Dr. Hirn Márton és társai óvást jelentettek be, valamint az elnök is jegyzőkönyvbe vétette a választás ellen kifogását, minthogy a pályázati felhívás és a törvény idevonatkozó rendelete be nem tartatott.

Komáromy József az elnöklést átvéve, bemutatta Gulner Gyula államtitkár, iskolaszéki elnök levelét, mely szerint bár a városház telket legalkalmasabbnak tartja a polgári iskola helyül, ha azonban az nem lenne felhasználható, vagy nem állhatna rendelkezésre, nincs ellenvetése más alkalmas hely ellen.

Ezzel a gyűlés véget ért.

F. hó 10.-én tartott iskolaszéki gyűlésen Komáromy József elnök bejelentette, hogy a múlt gyűlésen megválasztott tanárnő Saffran Róza lemondott.

A gyűlés tárgya kiegészítő tanerők alkalmazása; felkérte elnök Dudás József igazgató tanárt, hogy referáljon arról, hogy miféle tantárgyakra lesznek szükségesek kiegészítők. Az igazgató aztán előadta, hogy a fiúknál a latin, torna, ének, rajz, a leányoknál a latin kivételével ugyanazon tantárgyak előadására, valamint a kézi munka, valamint mindkét osztályban a vallás tanítására szükséges segéd tanítók alkalmazása.

Elnök előterjesztette Saffran Róza abbéli kérelmét, hogy a mellék tantárgyaknak a leányoknál leendő előadására alkalmaztassék, a mihez a gyűlés hozzá járult.

A fiú osztálynál szükséges segéd tanítók és a vallás tanítására nézve az elnökség majd egyes helybeli tanítókkal, illetőleg az egyházak lelkészeivel fog tárgyalást folytatni.

Végül a gyűlés Máthé jegyző referálása folytán Dudás József igazg. tanárt az iskolaszék rendes tagjává felvette.

A 13.-án tartott iskolaszéki gyűlésen a leány osztály tanítónőjéül Visontay Erzsébet újpesti okl. tanárnő egyhangúlag megválasztatott.

A polgári iskola végleges helyül szolgáló beltelkek kijelölésére elnök, Máthé jegyző és a gondnok kiküldettek.

Néhány őszinte szó.

Alig hiszem ugyan, hogy a tisztelt iskolaszék az én igénytelen szavamat meghallgassa, mikor a saját elnökéét, a kerület országgyűlési képviselőjét, az ország államtitkáráét sem hallja meg, a ki pedig elég magas helyen állván, szava nagy távolságra is hallható; — de elmondok mégis egyet-mást csak azért, hogy elmondhassam: dixi, et salvavi animam.

A legközelebbi választást nem feszegetem, feszegecsék mások, csupán az az észrevételem van, hogy a t. iskolaszék annyira el volt foglalva a személykérdéssel, hogy elmulasztotta idejében értesíteni nemcsak a szomszéd községeket, hanem

városunk közönségét is arról, hogy mikor és módon nyílik meg a polgári iskola? E miatt elvesztettünk helyből 1, vidékről 2 (ha nem több) tanítványt, s e veszteség csak anyagilag 800—900 korona kárt okozott a városnak. Persze erre azt mondják: „az mind semmi”. A másik észrevétel az új iskola helyiségére van. Nem tudom ugyanis megérteni, miért kell az épületet a város központjáról, hol erre szép és alkalmas hely van, egy félre eső, czélszerűtlen helyre vinni, mely sem nem szebb, sem nem alkalmasabb, ha csak azt nem veszik előnynek, hogy a végén levő vízköztetésben összel, tavasszal csónakázni, nyáron fürdeni, télen kocsolyázni lehet. Hiszen azt egy laikus-nemiskolaszéki tag is belátja, hogy egy csinos, emeletes épület, szemben az emeletes új városházával, az épülő reform. templom mellett, inkább válik díszere a főternek, mint az ódon városháza, még ha csendőr-laktanyának renoválják is.

Kérdésbe tehát csak az anyagi oldal jöhet. A város azt a telket vagy ingyen adja, vagy pénzért.

Ha ingyen adja, valóságos pazarlás lenne néhány ezer koronát kidobni csak azért, hogy az iskola ne a központon legyen. Ha pénzért adja, akkor a Takarékpénztár sem adja ingyen, s bizony az a pár ezer korona jobban ráfér az adósságba menő városra, mint a gazdag Takarékpénztárra.

Vagy az a számítás, hogy a város eladja majd a városháza telkét, s megveszi a Takarékt? Hát az igaz, hogy abonyi emberek szoktak olyat tenni, hogy haszonbérbe adják a saját jó földjüket, s árendálnak vidéken rosszat, s a rossz árenda elviszi az ősi jó földet is.

Kinek lenne tehát előnyére a fundusvétel? Valószínűleg a Takaréknak.

A Takaréknak jól számít. Elad fundusából egy részt a városnak jó drágán; megveszi a várostól a korcsmát és a Pintérféle házat — most már — jó olesón. Szép érzéke is van. Épített a várossal a telke nyugoti sarkán emeletes iskolát, maga meg épít a keleti sarkon emeletes házat, középtűt megmarad a szép erkélyes emeletes épület. Hogy az új épület alá boltok jöhetnek, ezzel az új városházának concurrentiát csinál: erre megint azt mondják: „az mind semmi”

De hát pedig az iskolaszéket — a képviselőtestület által — közvetve a közönség választja, s így annak első sorban az iskola, másodsorban a közönség érdekét kellene szem előtt tartani, nem pedig talán a Takarékt.

Végre miután az iskolaszék az államszámára épít, be kellene tenni annak tanácsát is; mert úgy tudom, hogy Körösön is, Czepléden is az állam döntött az iskolahelyiség ügyében; nehogy úgy tegyen velünk is az állam, mint az apa a rakonezátlan fiúval: ha nem hallgatsz a szóra, eredj, csinálj a hogy akarod s a hogy tudod. De meg vannak ám az államnak dolgozó értő közegei is.

Vagy azt mondják Abonyban: jobban értünk mi mindenhez, mint a szakemberek.

Azt mondják, de én nem hiszem. Erre megint az a felelet: az mind semmi.

Hát én nem bánom; dixi et salvavi animam.

Benevolus.

MI UJSÁG?

— **A mai ünnepély.** Lukács Gyula f. hó 12.-én délutánra egy értekezletre hívta össze a város választóit, mely a mai napon, beszámoló beszédének megtartására körünkbe érkező országgyűlési képviselőnk fogadtatása tárgyában tartatott.

A városház tanácssterme zsúfolásig megtelt választókkal.

Lukács Gyula előadta az értekezlet czélját, elnököül Komáromy Józsefet hozta ajánlatba, ki is egyhangúlag megválasztván, elnöki székét elfoglalta s egy jegyző választására kérte föl az értekezletet.

Jegyzőül egyhangúlag Temesközy Gerzson választatott meg.

Komáromy elnök szép szavakban méltatta Gulner Gyula orsz. képviselőnk nagy érdemeit, indítványozza, hogy a szabadelvű párt itt alakuljon meg s mint végrehajtó bizottság intézze a párt mozgalmait s intézkedjen első sorban, hogy orsz. képviselőnk fogadtatása minél szebb és imponánsabb legyen.

Az értekezlet elhatározta, hogy egy szívvél

lélekkel közreműködik, hogy haza érkező képviselőnk fogadtatására minél számosabban részt vegyen lakosságunk, kocsikról, — a bevonulás útjának és a piacztérnek fellobogozásáról gondoskodik. Örömmel vette tudomásul az értekezlet, hogy ma délelőtt kilencz órára, Br. Harkányi Frigyes és Kostyán József pártelnökök, a színházba jelölő párt gyűlést hívtak össze, azon a jelenlevők részt vesznek. Ma délelőtt képviselőnk megérkezését ágyúzással kívánja a közönség tudomására hozni.

A mai ünnepély programja;

D. e. 8 órakor gyülekezés kocsikkal a színház téren.

9 órakor a szabadelvű párt értekezlete Br. Harkányi Frigyes elnöklete alatt, melyen a képviselő jelölés fog megejtetni.

Gyűlés után kivonulás a vasúthoz Gulner Gyula képviselőnk ünnepélyes fogadtatására.

1/2 11 órakor a beszámoló beszéd megtartása.

Ennek meg története után Br. Harkányi pártelnök felajánlja Gulner Gyula államtitkárnak a képviselő jelöltséget.

Délben banquet a színházban, melyen egy teríték ára 1. korona.

— **Kinevezés.** A belügyminiszterium vezetésével megbízott miniszterelnök, Mózes Imre járási irnokot, anyakönyvvezető helyettesül nevezte ki. Gratulálunk.

— **Értesítés.** Az abonyi községi jellegű polgári fiú-és leány iskolába való beiratkozások f. hó 11-től 17-ig tartatnak, s mindenkor d. e. 8-12-ig, d. u. 2-5-ig. 18-tól 23-ig a tanári kar, 24-től pedig csakis a kir. tanfelügyelőség engedélye alapján vehető fel bárki az intézet növendékei közé. A beiratkozás az igazgatósági irodában személyesen eszközendő (Czeplédi út. Szapáry-féle kastély) A beiratkozáshoz szükséges: 1. elemi népiskola IV-ik (V, VI) osztályának elvégzéséről szóló bizonyítvány 2. keresztlevél, illetőleg születési bizonyítvány. 3. újra oltási bizonyítvány. Tandij a helybeliek részére egész évre 12 korona 30 fillér, vidékiek részére 30 korona 30 fillér, mely összeg két részletben fizetendő, vagyis beiratkozáskor 6, illetőleg 10 korona 15 fillér s februárban 6 illetőleg 10 korona 15 fillér. Az előadás f. hó 23-ikán fog megkezdődni. Abony 1901. év szeptember hó 10. Dudás József igazgató-tanár.

— **Üdvözlöt.** „Czepléd” laptársunk üdvözlö bennünket a következőkép: Abonyban a polg. iskola első osztálya fiúk és leányok részére. szept. második felében nyitattik meg. Az erős akarat és kitartás. az ügy iránt való lelkesedés csodamódra teremtette meg e kulturális intézetet. Nem tagadjuk hogy egyrészt örülünk e hír felett, hisz a közművelődést egy város sem foglalhatja le magának monopolium gyanánt Másrészt az is bizonyos hogy nekünk nem használ ez intézet felállítás, bár igaz hogy érezhető kárunkra sincs s ez az, ami kiegyenlít mindent. A beiratások az új intézetben párnappal mulva veszik kezdetüket s ez aktussal Abony egy új aera felé lép, mely részére anyagi és erkölcsi előnyöket biztosít. Sikert és kellő számú tanulóit óhajtnak intézetüknek!

— **Tanítóegyleti gyűlés.** A szolnok-ujszászi kerületi kath. tanító egyesület f. évi szeptember hó 17.-én Szolnokon a Konstantin iskola nagy termében évi rendes ülést tart, melynek tárgysorozata a következő: 1. 9 órakor Veni Sancte és sz. mise a ferenczrendiek templomában. 2. 10 órakor. Elnöki megnyitó, tartja: Léva y Mihály egyleti elnök. 3. Számvizsgáló bizottsági jelentés. 4. Pénztárnoki jelentés, előterjeszti: Várad y János egyl. pénztárnok. 5. Gyakorlati előadás a törtek tanításáról, tartja: Gyenes József szolnoki tanító. 6. Hiányzó lánczszemek. Gyakorlatias irány cz. tanügyi tettelekről felolvas Veverán István abonyi tanító. 7. A nevelésről felolvas: Kovács Béla abonyi tanító. 8. Egyesületi jegyző és pénztárnok választói. 9. Esetleges indítványok.

— **Szerencsétlenség.** Mucsányi István lova ma egy hete a legelőn, Palásti János 7 1/2 éves Pál nevű fiát úgy rúgta fejbe, hogy a fiu koponya repedést szenvedett, a sebesülés élet veszélyes. Megjegyezzük, hogy ugyanez aló, mikor még Szandi Sándoré volt, egy fiút holtra rúgott, egyet pedig oly súlyosan sebesített meg hogy hónapokig tartott, még valahogyan felépült. Tehát már három áldozata van. Nem jó lenne azzal a lóval valamit csinálni?

— **Képviselő jelölések Czepléden.**

A czeplédi függ. 48.-as Kossúth párt a múlt héten tartott nagy értekezletén újból Kossúth Ferenczet, az országos párt elnökét jelölte. A földmives munkások is népgyűlést tartottak. Meglehető

sokan jelentek meg e gyűlésen, mely tudvalevőleg zászló bontás volt. A gyűlésre a szocialisták két ismertebb pártvezére: dr. Goldner Adolf orvos és Bokányi Dezső is megjelent Badapestről. Urbán Pál a czeplédi szocialista munkásnép vezére nyitotta meg a gyűlést, röviden jelezve annak jelentőségét. Utána Bokányi Dezső majd meg dr. Goldner szólottak, hosszasan vázolván álláspontjaikat, a párt álláspontját s küzdelmeiknek célját. A beszéd végzetével kimondotta a gyűlés, hogy dr. Goldner Adolfot képviselőjelöltül fellépteti Czepléden.

— **Szolnoki pótadó.** Panaszkodunk a sok pótadó miatt, de ha átnézzük a szomszédba, Szolnokra, mintha talán némi jól eső érzés szállná meg keblünket, hogy még így is vagyunk. Szolnok város pótadója ugyanis — a számvevő által elkészített költségvetés szerint — 81. perzent. Prosit.

— **A rabipar korlátozása.** Plósz Sándor igazságügyminiszter engedve a kisiparosok sokszor hangoztatott kérésének, tudvalevőleg elhatározta, hogy korlátozni fogja a börtönök és fegyházak rabiparát, melyet az 1883-ik évben tartott miniszteri tanácskozások és ankétek honosítottak meg. Legelőször a szegedi csillagbörtön számára vásárolt a miniszter nagy földterületet, hogy a rabokat az ipari foglalkozás helyett a földművelésre szorítsa. A szegedi csillagbörtön reorganizálása után a váci országos fegyintézetben szüntetik meg az ipari műhelyeket, a hol eddig korlátlanul üztek különböző iparágakat. Az igazságügyi miniszter Vácra és környékén nagyobb földterületet vásárol a rabok kertészeti és gazdasági foglalkoztatására. Ez után tervbe van véve az illavai, lipótvári, munkácsi, nagyenyedi, soproni, szamosújvári országos fegyintézetek iparüzésének megszüntetése, melynek ügyében az egyes fegyintézetek vezetésével tárgyalásokat fog folytatni az igazságügyminiszter.

— **Hadnagy úr Schneider.** Ennek az álhadnagynak Újszászon viselt dolgát érdekesen írja le szolnoki laptársunk. M. hó 29-én ugyanis Tápió-Szele község által előállított „vorspont”-tal egy közös hadseregbeli hadnagy állított be az ottani csendőr laktanyába és bemutatva magát az őrmesternek, előadta, hogy az nap esete 6 órakor egy fél ezred 620 emberrel és 25 tiszttel a községbe fog érkezni, s ő mint az ezred „kvártély” csinálója azért jött előre, hogy a legénység kellő elhelyezése iránt a szükséges intézkedést megtehesse, s kérte az őrmestert, hogy legyen segítségére ebben a munkában. Az őrmester eleget is tett a hadnagy úr kívánságának, s lett nagy zür-zavar, sürgés forgás Újszászon. A község minden lakosánál csináltak „kvártélyt”, sőt a grófi uradalom kastélyában az ezredes urnak több szobát is tartottak fenn. A legénység részére egész kazal szalmát helyeztek el a lakásokba, hogy kényelmes helyük legyen, a pék sütötte a sok zsemlet, a mészáros vágta a marhákát, Ernst Miksa vasúti vendéglős gyorsvonattal vitte ki Szolnokról a pinczereket, Dobos főjegyző izgatottan járt kelt a faluban, mindenütt utasítást adva, közbe-közbe pedig a kezében tartott papírlapra tekintett, a melyre a katonaságot fogadó beszéde volt írva. Kiválasztottak 12 leányt, kik majd fehérbe öltözve lesznek jelen az ezred fogadásánál. Már közelgett a hat óra és ekkor a hadnagy úr újra bejárta a falut mindenütt felülvizsgálva a lakásokat, később pedig beállított a község házához, s ott 50 koronát kért addig, míg az ezred pöntára megérkezik, s majd azt visszafizeti, kért „vorspont”-ot, s ezzel tovább ment Rékasra, hogy egy másik ezrednek ott csináljon „kvártély”-t. A hadnagy urat szives búcsúzások között elbocsátották s izgatottan várták a katonaság megérkezését. Az idő telt, elmúlt már 9 óra és még semmi jel sem mutatott arra, hogy az közeledne, sőt már éjfél felé járt az idő, amidőn a fogadó bizottság tagjaiban az a gyanú támadt, hogy talán belettek csapva, lassankint kezdtek tehát haza szökdölni s a felizgatott lakosság is álomra hajtotta fejét. És csakugyan úgy volt, mert az álhadnagy úr, kiről a fővárosi napilapok is megemlékeztek, f. hó 1-én Budapesten költségei miatt feltűnően, letartóztatták, nem volt más, mint Bradryovits Milan vasúti altiszt, ki bátyja katonai uniformisába öltözve nemcsak ezen a vidéken, hanem a dunántúl is hasonló esalásokat követett el.

Esetek.

Szolnoki laptársunktól vesszük át az alábbi érdekes törvénykezési eseteket.

A z a s s z o n y. A szolnoki tör-

vényszek, mint esküdtbírósg ismét szerelmi drámát tárgyalt e hó 3-án. Kis Jenő gépész T-Roffon vad házasságban élt Budai Eszter elvált asszonyval, a mely viszony azonban rosszul végződött. Kis azt remélte, hogy e házassággal az asszony édes anyjának vagyonát is hasznára fordíthatja, minthogy ez nem sikerült, e miatt, meg azért is hogy 5 éves kis leányát is magával hozta a házhoz, az asszonynak folytonos szemrehányásokat tett. E miatt való elkéserevésében az asszony ez év márczius 8-án fegyverhez nyult és Kis Jenőt meglötte.

A vádlottat az esküdték szándékos emberölés büntetésében nem tatálták bünösnek s a törvényszék felmentette.

A feleség gyilkos

Kun István szolnoki lakos felesége valódi Éva leánya volt. A férjét ki nem állhatta, maga mellett egy perczre sem tűrhet, a mellett azonban szeretőt tartott magának, akivel sok boldog órát töltött. A szomszédok nem egyszer rajta kapták a mint a tilosban járt. Ez az állapot Kun Istvánt végleg elkéserevett s a hűtlen asszonyt revolverrel pusztította ki a világból.

E hó 4-én tárgyalták az előbb nyílt, majd zárt ülésen, sok enyhítő körülmény, majd Kerekes Géza védő beszédje folytán az esküdték Kun Istvánt nem találták bünösnek a szándékos emberölés büntetésében, s a törvényszék felmentette.

Szerelmes kisbögös.

Verebes István jászberényi kisbögös halálos szerelmes lett Szabó Julianna gazdag paraszt leányba, a ki a szerelmet viszonozta is. A szülők nem jó szemmel nézték a cigányt s a leányt kitagadással fenyegették, ha arról le nem mond. A leány erre szabadulni is akart a szerelem sötét verméből, de a cigány nem tágitott. Bánatában eladta a bögöt, kiváltotta a zálogból a revolverét s vett hozzája 12 töltést is. Egy kis felejtő felöntése után felfegyverkezve ment a leányhoz, s midőn az elakarta utasítani, háromszor reá lött a melyből egy talált, azután pedig magát löte halántékon. Mindketten éleiben maradtak, de a szerelmes cigány mind két szemére megvakult és egyik fülére megsüketült.

Ezt az ügyet tárgyalták e hó 4-én az esküdték. A szerelmes cigányt a kit szeretője Szabó Julianna vezetett kezénél fogva a tárgyaló terembe dr. Hunyor István védő beszédre felmentette a törvényszék, mert a merényletéért már így is meglakolt.

Érdekes a megemlítésre hogy a két szerelmes most már együtt fog élni, de „hit” nélkül.

Hirdetmény.

Özvegy Palásti Pálné született Halápi Terézia hagyatékához tartozó 4 (négy) fertály föld, továbbá lóherés, legelőjárandság és lakóház belsőséggel, folyó évi Szent-Mihály naptól kezdve együttesen vagy külön külön szabadkézből azonnal egy évre haszonbérbe adók. Jelentkezni lehet **Tálasz Árpád ügyvéd úrnál Czegléden,** a hol is a közelebbi feltételek megtudhatók.

Üzlet áthelyezés.

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy a Pintér-bazár épületben levő

Czipész üzletemet

saját házamba, Jegyző-utca 9-ik szám alá (Erdélyi-féle ház) helyeztem át, és azon helyzetbe jutottam, hogy t. vevőimet olcsóbban és pontosabban szolgálhatom ki.

A n. é. közönség nagy becsü pártfogását kérve vagyok

kiváló tisztelettel

Veróczky József
czipész.

SZERDAHELYI JÁNOS

könyvnyomdája, könyv-, papir- és irodaszer kereskedése
Abonyban.

Van szerencsém a t. szülőket értesíteni, hogy az e hóban megnyíló fiú és leány polgári iskolai tankönyvek és az összes tanszerek a legolcsóbb árban kaphatók lesznek üzletemben, valamint az ev. ref. és róm. kath. elemi iskolai tankönyvek.

Tisztelettel

Szerdahelyi János.

SCHOTTOLA ERNŐ BUDAPEST

a ruggyanta- (gummi) gyártás magyarországi megalapítója.

Műszaki központi üzlet VI. Andrassy-ut 2. Fonciére palota.

Legjobb minőségben, gyári áron szállít:

összes mérleggyártmányok (külön kiadásu árjegyzék ingyen és bérmentve) a gőzcseplőgépekhez szükséges összes anyagokat és eszközöket, csapágyfém, kenőszelenczék, olajhoz és sűrű tovttezsirhoz, góphajtoszajak, vízmentes mozdony és cséplőgép ponyvák kazal, repce- és kocsitakarók, asbest- és gummianyagok, szelepek, vízmutatók, feshmérők, dobsinek, kenőanyagok, zsiradékok, gabonaszákok „Elsősegély”-kötszerszekerények, mely kötszerszekerények a ministeri rendeletnek megfelelően minden ipartelepen, gyárüzemnél, malomban stb beszerzendők.

Árjegyzék és ismertetések ingyen és bérmentve.

29—

Clayton & Shuttleworth
mezőgazdasági gépgyárosok Budapest Váci-körút 63. sz.
által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak.

Locomobil és gőzcseplőgép-készletek
továbbá járgány-cseplőgépek, lóheré-cseplők, tisztító-rosták, aratógépek, szétrácváltók, boronák.

„Columbia-Drill”
legjobb sorvetőgépek, szeckavágók, répvágók, kukorica-morzsolók, darálók, őrlő-malmok, egyetemes azél-ekék.

2- és 3-vasú ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

Részletes árjegyzék-könyv nostra ingyen és bérmentve küldetnek.

Lincolni törzsgvárunk a világ legnagyobb locomobil- és cseplőgép-gvára